ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЕЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

25 верасьня 1931 г. № 224 (1490)

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦК І МЕНГАРКОМУ ЛКСМБ

Японская ваеншчына залівае крывёю Манчжурыю

Карэйскі губэрнатар загадаў сваім войскам заняць Цьзяндао

Напярэдадні 4-га кварталу

Праз 6 дзён пачынаецца 4-ты і апошні квартал трэцяга рашаючага году пяцігодкі.

Да канца першага паўгодзьдзя прамысловасьць Савецкага Саюзу, а таксама і Беларусі прыйшла са значным прорывам у выкананьні сваіх плянаў. На рату галін прамысловасьці плян не быў выкананы, не гледзячы на усю яго рэальнасьць і наяўнасьць усіх неабходных умоў.

Трэці квартал быў пераломны. У гэты час партыя разгарнула рашучую барацьбу за гаспадарчы разрахунак і кантроль рублём, супроць ураўнілаўкі і абязьлічкі, за яшчэ большае разгортваньне соцспаборніцтва і ўдарніцтва і ўзьняцьце гэтага руху на вышэйшую ступень.

Лепшыні сьведкамі гэтага пераломы зьяўляюцца лічбы, з якімі прамысловасьць Савецкага Саюзу падыходзіць да канца 3-га кварталу. Асаблівых посьпехаў дасягнулася цяжкая індустрыя.

Ніжэйпаданыя лічбы сьведчаць аб выкананьні пляну за 3-ці квартал у параўнаньні з мінулым—хуткім і першым. Калі ў лютым 1931 году продукцыя складала 101,8 проц. у параўнаньні з лютым 1930 году, дык у сакавіку 103,7 проц., у красавіку—104,8 проц., ліпень даў 130,4 проц. а жнівень—133,3 проц.

Калі за першае паўгодзьдзе 1931 году продукцыя вырасла на 10,3 проц. у параўнаньні з першым паўгодзьдзем 1930 году, дык прырост продукцыі за 8 месяцаў бягучага году у параўнаньні з 8 месяцамі мінулага году расьце ужо 14,5 проц.

Усе гэтыя лічбы сьведчаць аб вялікіх пераломах, але яны сьведчаць і аб тым, што поўнага выкананьня плянаў яшчэ няма і што да гэтага часу прарывы мінулых кварталаў не ліквідаваны.

Праз пяць дзён мы ўступаем у 4-ты апошні квартал апошняга году пяцігодкі. Гэты квартал павінен завяршыць пасьпяховае выкананьне пляну 1931 году. Карэнная перабудова ўсёй сыстэмы працы адпаведна з новымі ўмовамі стварыла і стварае ў прамысловасьці такія ўмовы, якіх да гэтага часу ў нашай прамысловасьці не было.

4-ты квартал павінен забясьпечыць канчатковае выкананьне пляну. У гэтых умовах перад комсамолам Беларусі стаіць задача, забясьпечыць выкананьне пляну 4-га кварталу 1931 г. Пераводзячы гэтую задачу на мову канкрэтных спраў, неабходна дабіцца поўнага ажыцьцяўленьня ўказаньняў тав. Сталіна. Выкарыстаць вопыт Віцебскай комсамольскай ... за сваечасовы пуск аднаго з 518 гігантаў лепшы вопыт ударнікаў 8-й комсамольскай ... віцебскай фабрыкі „Сьцяг індустрыялізацыі", лепшых гаспадарча-разрахунковых брыгад і ...

Неабходна, каб да пачатку 4-га кварталу была пасьпешна выканана пастанова ЦБ УсеЛКСМ аб пераводзе усіх комсамольскіх брыгад на гаспадарчы разрахунак.

Ініцыятыва разгортваньня тэхнічнага карантыну і скразнога конвеера павінна стаць здабыткам усёй арганізацыі, кожнага цэху, кожнага прадпрыемства.

Барацьба за тэхнічны карантын і конвеер якасьці павінна стаць баявой задачай усяго комсамолу фабрык і заводаў.

Манэўры РСЧА выклікалі ў лікі творчы энтузіязм працоўных мас Савецкай Беларусі. Зараз ствараюцца новыя ўдарныя брыгады. Побач з праверкай летняй вучобы Чырвонай арміі, неабходна зараз-жа разгарнуць праверку нашай барацьбы на працягу усіх трох кварталаў гэтага году з тым, каб зьнішчыўшы ўсе недахопы, дабіцца на бліжэйшы час поўнага выкананьня пляну, з посьпехам завяршыць будоўлю фундаменту вялікага будынку соцыялістычнай экономікі.

Японцы гаспадараць у Кітаі

ШАНХАЙ. Неадкладна па ўступленьні японскіх войск у Гірын усе ўрадавыя памяшканьні ўзяты пад японскі кантроль.

Вышэйшыя чыноўнікі провінцыяльнага ўраду арыштаваны. Гірынскія салдаты не аказалі японцам ніякага супраціўленьня і адступілі. Іх баракі разбураны.

Праграма захватнікаў

Японец ДОІХАРА уступіў а пасаду мэра г. Мукдэна. У інтэрвью з карэспондэнтам японскага агенцтва Рэнго, новы мэр заявіў:

— Пакуль пытаньне ня будзе здавальняюча ўрэгулявана, Квантунская армія не эвакуіруе занятыя месцы. Новы муніцыпалітэт знаходзіцца ў варожасьці з уладамі трох ускодніх провінцый, таму да ўдзелу ў муніцыпалітэце ня будзе дапушчан ніхто з прадстаўнікоў старых улад.

Камандуючы загадвае заняць раён Цьзяндао

ТОКІЁ Камандуючы карэйскімі войскамі загадаў 3000-атраду, складзенаму з частак 19 і 20 дывізій, выступіць для заняцьця раёну Цьзяндао (Гірынскай провінцыі).

Ваенны міністар МІНАМІ ў інтэрвью, тлумачачы прычыну адпраўкі дадатковых войск камандуючым корэйскай арміяй заявіў:

— З одна існуючым дагаворам, Японія ўправе трымаць у чыгуначнай зоне Манчжурыі ўдвая болей войск, чым яна мае там зараз.

Часткі 19 дывізіі японскіх войск у Корэі падрыхтаваны да адпраўкі ў раён Цьзяндао.

Кітайскія войскі зьнішчаюцца

ТОКІЁ. 21 верасьня, а 8 гадзіне раніцы адбыліся сутычкі паміж японскімі і кітайскімі войскамі на лініі Чаньчунь-Гірынскай чыгункі.

Кітайскія войскі зьнішчаны.

А 9 гадзіне раніцы 3 японскія эшалёны пад абаронай бронепаяздоў накіраваліся ў Гірын, які быў узяты ў той-жа дзень.

І КОЖНЫ РАЗ ПА НАЧОХ...

„... 18 верасьня дайшла да нас страшэнная вестка, што галадоўка ў Гарадзенскай турме скончылася тым, што ў начы было вывезена на могілкі 4 трупы замучаных політвязьняў". (З газэт).

... або пра начную працу польскай дэфэнзывы

Акупацыя пашыраецца

Плянамернасьць і дакладная падрыхтоўка окупацыі паўднёвай Манчжурыі і ўнутранай Манголіі Японіяй не пакідаюць ніякіх сумненьняў.

Японцы адначасовым і нечаканым ударам 3 і 15 брыгад 2 дывізіі сумесна з брыгадай аховы ПдМЧ захопліваюць 19 верасьня Мукдэн і Чаньчунь, разброіўшы і разьбіўшы 6, 7 і 20 брыгады ў Мукдэне і 23 Гірынскую брыгаду ў Чаньчуне. Ачысьціўшы паласу ПдМЧ і падцягнуўшы войскі з Корэі. 21 верасьня японцы займаюць Гірына, Сыпінгай-Таонаньскую і Бэйпін-Мукдэнскую чыг. (на ўчастку Цяньцзін-Мукдэн).

Зараз падрыхтоўваецца окупацыя Канто ці Цзяндао (вобласьць на стыку Карэі, СССР і Гірынскай провінцыі), дзе яе чаргой будзе кінута, мусіць, 38 брыгада (75 і 76 п. п.) 19 дывізіі, якая знаходзіцца ў Паўн. Карэі.

Падрыхтоўка інсьцэніруецца падпаламі, антыкорэйскімі непарадкамі і г. д. У Канто (г. г. Янцзы і Хунчун) знаходзіцца 27 Гірынская брыгада, якая, бязумоўна, ня зможа аказаць сур'ёзнага супраціўленьня.

Захоп Гірын-Чаньчуньскай адзначае поўную окупацыю раёнаў, у якіх Японія праводзіць магістраль Чаньчунь-Гірын-Дуньхуа-Сэйсін (порт у Карэі), на будоўлю якой супраціўляліся кітайцы.

Захоп Сыпінгай-Таонаньскай чыгункі, а магчыма і Таонань-Солуньскай чыг. ёсьць папершае, захоп унутранай Манголіі, па-другое, захоп магістралі, якая зьяўляецца працягам Чаньчунь-Сэйсінскай магістралі.

Такім чынам, японскія войскі зараз займаюць усю паласу Манчжурыі, якая ідзе роўналежна КУ чыгункі, ад корэйскіх да мангольскіх межаў.

Окупацыя Пэкін-Мукдэнскай чыгункі ад Цяньцзіна да Мукдэну і заняцьце Шаньхайгуаня—гэтых варот у Манчжурыю — адзначае: 1. немагчымасьць для 150 тысячнай арміі Чжан Сюэ-Ляна ўзьдзейнічаць (калі-б яны спрабавалі) на пасьці на японцаў з поўдня.

2. Падрыхтоўку да больш сур'ёзных опэрацый Цьзяньзін-Пэкінскім раёне.

Н-скі.

Мал. В. Гронпэра.

Сям'я амэрыканскіх [illegible] якая выкінута на вуліцу застлася без памяшканьня.

На парозе 4 кварталу

У лесе прарыў

Выканаць плян 3-га кварталу

16,2 проц. выкананьня за два месяцы трэцяга кварталу пляну лесанарыхтовак Бабруйскім леспрамгасам, пры 516,6 проц. выкананьня пляну. Віцебскім—сьведка опортуністычнай працы, Бабруйскага леспрамгасу няўменьня скарыстоўваць усе магчымасьці перамогі.

Тав. Гопман інжынэр Красваборскага леспрамгасу сконструяваў пераносны драўляны конвеер. Прапускная магчымасьць конвеера 5-6 куб. м. дроў у 5 хвілін.

На здымку: іспыты конвеера на лесанарыхтоўках.

Прамысловасьць—на парозе чацьвертага кварталу трэцяга году пяцігодкі. Зараз ужо можна па леспрамгасах Лесбелу падвесьці некаторы падрахунак выкананьня пляну нарыхтоўкі і вывазкі драўніны як дзелавой, так і дроў для апалу.

На 1-е верасьня, г. зв. за два месяцы трэцяга кварталу, квартальны плян па нарыхтоўцы будаўнічай драўніны Бабруйскім леспрамгасам выкананы на 16,2 проц. Слуцкім—на 19 проц., Нёманскім—23,7 проц. ...льскім—26,4 проц. і Быхаўскім—38,9 проц. Такія тэмпы лесанарыхтовак на гэтых леспрамгасах не забясьпечваюць выкананьня плянаў трэцяга кварталу.

Ня лепш з забясьпечаньнем рабочых цэнтраў драўмі. Процант выкананьня пляну па некаторых леспрамгасах значна ніжэйшы, чым тэмпы нарыхтоўкі дзелавой драўніны Боркавічкі леспрамгас выканаў плян дрованарыхтовак на 1,7 проц. квартальнага заданьня, Нёманскі—2,2 проц., Барэзінскі—1,5 проц., Лепельскі—8,2 пр., Глускі—8,3 проц.

Першыя дзьве декады верасьня яшчэ не далі рашучага пералому ў нарыхтоўках.

Адначасова з ганебным адставаньнем тэмпаў лесанарыхтовак у радзе леспрамгасаў, ёсьць такія, якія перавыконваюць значна пляны.

Напрыклад, Віцебскі леспрамгас на 1-е верасьня выканаў 516,6 проц. квартальнага заданьня нарыхтоўкі дзелавой драўніны і 140,5 проц. дроў. Бешанковіцкі леспрамгас выканаў квартальнае заданьне на 401,5 проц. Полацкі і Петрыкаўскі таксама далі значнае перавыкананьне пляну.

Ня лепш становішча з выкананьнем плянаў вывазкі драўніны, тут таксама значныя прарывы.

Самыя адсталыя леспрамгасы: Бабруйскі выканаў (плян вывазкі драўніны за першыя два месяцы трэцяга кварталу—на 47 проц. па дзелавой драўніне вывазкі і 10,9 па дровах). Бярэзінскі леспрамгас (выканаў плян дзелавой на 43,2 проц. і дроў на 1,5 проц. Плешчаніцкі—(21,3 проц. выкананьня вывазкі па дзелавой драўніне) Тураўскі (18,3 проц. і 3,1 проц. па дровах). Нёманскі) 33,3 проц. па дзелавой і 9,5 па дровах).

Апошняя декада трэцяга кварталу павінна даць рашаючы пералом у выкананьні квартальнага пляну лесанарыхтовак і вывазкі.

КОРАТКА

Па капіталістычным сьвеце

* У Мадрыдзе 21 верасьня на фондавай біржы не выстаўлялася котыроўка ніякіх замежных валют.

* Як паведамляюць з Осло, мясовая біржа 21 верасьня была зачынена.

* Фінансавая катастрофа ў Англіі вельмі моцна зачапіла Індыю. Віцэкароль Індыі выдаў дэкрэт аб анулязаньні залатога стандарту індыйскай рупіі.

* Бомбэйская біржа зачынена на 5 дзён, Калькуцкая біржа зачынена на 4 дні.

* Аўстрыйскі ўрад, у сувязі з весткамі аб зачыненьні буйнейшых эўропэйскіх бірж, распарадзіўся аб зачыненьні венскай біржы.

* Адмена залатога стандарту ў Англіі выклікала зачыненьне бірж амаль ва ўсіх краінах сьвету. У Сіці—паніка.

* Па паведамленьню з Копенгагену, 21 верасьня біржа зачынена.

* 22 верасьня токійская біржа закрылася. Курсы дзяржаўных папер упалі яшчэ на 1-2 іены.

* Праўленьне бэрлінскай біржы пастанавіла 22 і 23 верасьня біржы не адчыняць.

* 21 верасьня ў Парыжы афіцыйная котыроўка на фондавай біржы не праводзілася.

* У Брусэлі біржа зачынена.

* Лёнданская біржа будзе зачынена на працягу ўсяго тыдню. Савет біржы будзе зьбірацца кожную раніцу для абгаварэньня пытаньня ці створыліся ўмовы, якія дазваляюць зноў адчыніць біржу.

КОРАТКА

Па Савецкім Саюзе

* 21 верасьня фасоналітоўны цэх заводу „Серп і молат" першым на заводзе выканаў 9-месячны прамфінплян. Цэх даў металю і гатовай продукцыі на 5 млн 250 тысяч руб. Прамфінплян выканан на 100,17 проц.

* Бальшавікі Узьбэкістану атрымалі вялікую перамогу на фронце хлебазагатовак. Плян к 20 верасьню перавыканан.

* На 20 верасьня гадовы плян хлебазагатовак у Крыме выканан на 98,5 проц. 7 раёнаў перавыканалі гадовае заданьне.

* У Ленінградзкай вобласьці скончан пабудовай і пушчан у ход новы цагляны завод, вытворчасьцю ў 40 млн. штук сілікатнай цэглы.

* На ўскраінах Жытоміра адкрыты поклады каштоўнага жалязьняку, з якога вырабляецца панцырная сталь.

* Кара-Калпакія да рэволюцыі была суцэльна-няпісьменнай краінай. Рэволюцыя адчыніла дзьверы культурнаму росту. У сучасны момант па краіне лікбезам ахоплена 40 тысяч чалавек, пачатковым навучаньнем 20 тысяч, падрыхтоўкай кадраў—1000 чалавек.

* На 1930-31 год у Карэльскай вобласьці налічваецца больш 400 школ, супроць 118 у 1929-30 годзе.

* 25 верасьня ўступае ў строй другая печ (будаўніцтва другой чаргі) крупчатка „балжэр", вытворчасьцю 2000 тон у суткі.

* На паўночнай суднабудаўнічай вэрфі спушчан на ваду чацьверты па ліку савецкі траўлер—№ 379.

ЛЮДЗЯМ НОВАЙ ЭПОХІ І ДЗЕН--НОВЫЯ ПЕСЬНІ ПАТРЭБНЫ

10 год творчасьці Жарава--дзесяць год яго барацьбы і росту разам з усёй пролетарскай літаратурай і комсамольскай плеядай яе

Ал. Жараў

Ленінскі комсамол вылучыў на рад адказьнейшых вучасткаў соцыялістычнага будаўніцтва сваіх лепшых таленавітых сыноў, усклаўшы на іх абавязак з бальшавіцкай непрымірымасьцю, з юнацкім запалам змагацца за пабудову новай соцыялістычнай грамады, за выхаваньне новага чалавека. Адным з такіх змагароў у прыватнасьці на літаратурным фронце з ліку выхаваных комсамолам зьяўляецца комсамольскі поэта Алесь Жараў;

Творчасьць Жарава тым і характэрна, што ў ёй на ўсіх этапах разьвіцьця і барацьбы комсамольскай організацыі, разам з ростам поэты, сапраўды адбудоўвалася жыцьцё, работа і перамогі ўсяго Ленінскага комсамолу, усей пролетарскай моладзі, яна прасякнута нашым соцыялістычным сёньня.

Сваім пролетарскім мастацкім словам, як і павінна быць, комсамольскі поэта мобілізуе пролетарскую грамадзкасьць, комсамол, працоўную моладзь на барацьбу за промфінплян, на барацьбу з прарывамі, за шматмільённы комсамол, на тое што „когда передалывают историю, нельзя географию не задеть“. Жараў і па сёньнешні дзень з комсамолам, у комсамоле, гэта яго песьні сьпявае моладзь, комсамолія, піонэры. Комсамол Беларусі таксама значную частку комсамольцаў вылучыў у літаратуру. Аднак, на вялікі жаль, прыходзіцца констатаваць, што за нязначным выключэньнем усе яны толькі ўспамінаюць аб комсамоле ў сваёй творчасьці, як аб нечым даўно мінулым, і зусім мала чаго з абілі па адлюстраваньню барацьбы комсамолу і моладзі на соцыялістычным Фронце. Паасобныя з іх папаўняюць літаратуру мяшчанскімі, нікчэмненькімі рэчамі (Ю Лявонны, Ю. Таўбін).

Але той, хто не працуе на соцыялістычнае сёньня, той будзе забыты заўтра. І наша задача, адзначаючы 10-гад вы юбілей комсамольскага поэты, узяць усё лепшае з яго творчасьці, скарыстаць гэта для далейшага, яшчэ больш глыбокага адлюстраваньня ў літаратуры жыцьця, работы комсамолу і яго ролі ў соцыялістычным будаўніцтве.

ЛІБКНЭХТ

Барацьбою юнацтва кіпіць,
перад бойкай грудзьмі ня нікне.
Хто сказаў,
што Лібкнехт забіты,
хто сказаў, што ня з намі Лібкнэхт?..

Голас Карла ня скончыў гучаць,
не замоўк барыкадаў рупар.
Як на ерыць і як зразумець,
што зрабілі Лібкнэхта трупам?!

Што крывёй залілі яго рот,
запушылі попелам вочы?..
Хіба-ж быў дзевятнаццаты год?
Не!
Ня веру! Ня быў, на трызвоніў!

Вось глядзеце:
пад вогненны дождж
вышаў пехта ўпасьць пад ударам.
Чым на Лібкнэхта ён не пахож?
Тым, што ён не завецца Карлам?

Ну, дык што-ж?
Адзначае Бэрлін
яго імя другім пераэвонам...
Хто сказаў, што Лібкнэхт—адзін,
калі Лібкнэхтаў мільёны.

Вось яны:
у кулямётным полымі
адрымаюць. Ахутаны дымам.
Вось яны: — моладзь, моладзь,
акрылёная сьцягамі КІМ'у.

То юнацтва змаганьнем кіпіць,
перад бойкай грудзьмі ня нікне.
Хто сказаў, што Лібкнэхт забіты,
хто сказаў,
што ня з намі Лібкнэхт?.

Пераклаў Тарас Хадкевіч.

Ал. Жараў

ВОЛГА УПАДАЕ У МАСКВУ

Пленум ЦК УсеКП(б) ухваліў прыступіць за работы па абваднеьню сталіцы СССР. Масквы шляхам злучэньня вытокаў Волгі з Масквой-ракою Ужо мяецца про кт інжынера Аўдзеева аб пабудове плаціны каля гораду Старыцы на Волзе, адкуль волская вада пераз рэкі: Сястру, Істру, Сходню, церэз канал Сяенскага возера б дзе ісьці ў Маскву-раку, пераправаючы не ў судаход ую... гэтую грандыёзную задачу пастаўлена вырашыць у 2-3 гады. Гэтай задазы пры сьвечаны адзін з апошніх вершаў Аляксандра Жарава: „Волга ўпадае ў Маскву“.

Слухмяную рыфмаю
Гісторыі ўторуя.
Ды трба запомніць
Увову адну:
Калі перарабляецца гісторыя,
Нельга географіі не закрануць...

Пачаткам гісторыі
Песьня ў трапізі
Рады
Галасістых паўпоў завадзкіх.
А вось
Ре опструкцыя географіі
Амаль што ўсім
Ня крануда іх.

Праверыць, прыдзецца
Пляну чыю, скора
Шырокага сьвету
Кожную пядзь
В сь Волга
Упадае ў Каспійскае мора.
А хіба-ж няма куды
Больш упадаць?

Вялі
На яе паўнакроўных выгодах
У Каспій выкатваюць
Х аляй навой...
Але небясьпека
Сухога бязводзьдзя
Навісла над нашай
Харошай Масквой.
Сталіца—
у бэтоне, у дымавых
хмарах,
У прыпадку бурняй,
Булоўным гні—.
Здавал ся-б можа
Памарыць
Аб водным сьвятле,
Шырокай гульні...

Ды гэтага права
Сталіца ня мае—
Гультаістай мары
Часы аддаваць.
Не!
Толькі, будучы,
Будзема марыць,
І марачы, упоўнена будаваць!

Н ўжо мы ня зможам
Працай іскрыстай
Ма ам на заўжды
Адсе газаву...
На плыных—
Сястры, і С нежа, і Істры
Прымус ць сцапльс ці
Волгу ў Маскву?

Работай абвадн ньня
Сарвём засу ша крозі.
Жывее хай
Нар д эньне
Яе дру ой
Вытокі.

Канапамі ў Сянежы.
Плаціпамі ў Старыцы—
Маскве
Прынесьлі сьвежасьць,
Ня дань Маскве саста ыцца!
Напіцца і памыцца ёю,
І зел ньню адзецца ёй...
Над нашаю сталіцаю
Уста ай
Зара Вэнэцыі!..

Ал. Жараў з „Чырвоназьменаўцамі“.

Тав. Ал. Жараў у „Чыр. Зьмене“

20 верасьня ў рэдакцыі газэты „Чырвона зьмена“ адбылася гутарка з комсамольскім поэтаю Ал. Жаравым аб задачах маладзёжнага друку ў пытаньнях літаратуры

— П рад „Чырвонай зьменай“,—гаворыць тав. Жараў,—зараз, як ніколі, стаіць адна з важнейшых задач на літаратурным фронце—выхаваньне кадраў поэтаў комсамолу.

Наш літаратурны рух як СССР, так і БССР у асаблівасьці, бедны комсамольскім поэтамі. Сучасны літаратурны рух бедны тэмамі ўзятымі з комсамольскага жыцьця і гэроічнай барацьбы на адказных вучастках соцыялістычнага будаўніцтва.

Як практычна рэалізаваць лёзунг закліку ўдарнікаў у літаратуру?

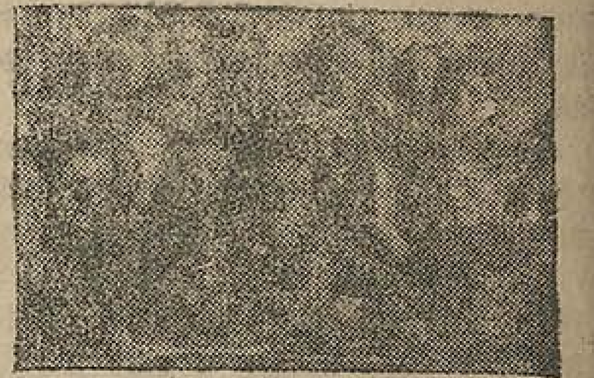
Для гэтай мэты ўсю работу неабходна перавесьці ў літгурткі і брыгады на прадпрыемствы.

У процэсе работы неабходна навучыць выбіраць тэмы з комсамольскага жыцьця, паказаць, як лепш афармляць.

Вось за гэта павінны зараз узяцца людзі, якія мобілізаваліся на заклік рабочых-ударнікаў у літаратуру.

У барацьбе на літаратурным фронце комсамол павінен упарта патрабаваць сваю комсамольскую тэматыку і адначасна даць кадры поэтаў, нарысістых з радоў комсамольцаў-ударнікаў.

П. С—У.

Ал Жараў за гутаркай у Ч...

Пралівамі пра тыкі
Лісія, тэоры!
Табе
Абнаўляці маю старану...
Калі перарабляецца гісторыя
Нельга географіі
Не закрануць.

Нам, пераможцам.
Кожная глыба
Са зброяю тэхнікі
Будзе з рукі..
Няма цытадэляй такіх,
якіх не змаглі-бы
Ўзяць
Бальшавікі

З расійскае мовы пераклаў
Зьмітро Віталін

Мая крыніца творчасьці

З КНІГІ АБ ТВОРЧЫМ ВОПЫЦЕ

У 1921 годзе скончыўся першы этап маёй комсамольскай работы, „оргаганізацыйны“ яе пэрыод.

З 1921 году я, будучы яшчэ членам бюро Маскоўскага Камітэту, працую заг. аддзелу друку МК, рэдактарам „юношеской правды“, потым—сэкратаром аддзелу друку ЦК УсеЛКСМ і членам рэдакцыі „Юного комуніста“.

Адначасова—вучуся ў І-ым Маскоўскім Унівэрсытэце, на аддзяленьні літаратуры і мовы. Наведваю поэтычны сэмінар В. Я. Брусава.

Вершаў да таго часу ня пісаў. Вярней, амаль ня пісаў Прабаваў некалькі раз, але выходзіла надзвычайна дрэнна. Між іншым, была навет адна адносная ўдача. Улетку 1919 году прыехаў я з павету на пасяджаньне губкому комсамолу. Падышоў Авэрбах. Ён тады рэдактарам „Юношеской правды“ быў. Уставіўся акулярамі. Пасыпаў словамі аб газэце (тады ён гаварыў яшчэ шпарчэй, чымся зараз). Адбылася ў заключэньне такая гутарка:

— Зараз выпускаю баявы нумар „Юношеской правды“. Усё ёсьць. Вось вершаў толькі няма. Добра-б верш гэткі заклікаючы, залвоністы

— Добра-б!..

— Але ў нас-жа ніхто вершаў ня піша. Вельмі шкада...

— Вельмі шкада...

— Ну!

— Што ну?

— Ну, напішаш верш.

— А прычым-жа тут я?

— А я чуў, што ты папісваў...

— Дык гэтак усякі папісваў... І ты, мабыць...

— Ну, дык як-жа?

— Што, як-жа?

— Напішаш?

— Калі трэба, напішу!

Крыху папацеўшы—напісаў. Праўда, напісана было надта пад Дзямяна Беднага!.. Але, увогуле падыходзіла... Надрукавалі.

Цікава, што ў часе закліку ўдарнікаў у літаратуру нямала гутарак, падобных прыведзенай, было ў мяне з некаторымі з ударнікаў.

Тут ужо Авэрбахам прыходзілася быць мне...

Хлапец упраўся спачатку.

Потым садзіўся—і пісаў.

Пісаў для пачатку ядрэнна.

Я-ж тады, у 1919-м, так расчуліўся ад надрукаваньня вершу ў сталічнай газэце, што „кінуў пісаць. Каб уражаньня не псаваць, А па-праўдзе кажучы, мне некалі было займацца гэтай справай- Практычная комсамольская работа заядала.

У 1920-м таксама прабаваў я пісаць.

Але рабілася гэта—між іншым, у парадку дылетанскім, ва ўсякім выпадку, у той час я ня думаў вершамі займацца ўсур'ёз, лічыў што для гэтага патрэбны асобыя, звышчалавечыя падставы.

Так было да 1921, да моманту першага сур'ёзнага „грэхападзеньня“.

Здарылася яно такім чынам:

В. Я. Брусаў ўсім працуючым у яго сэмінарыі даў практычнае заданьне: напісаць да пэўнага тэрміну вершы—на любую тэму, у любым жанры любым разьмерам.

— Значыцца, мы ўсе станем поэтамі—загаласілі ўдзельнікі сэмінара.

— Поэтамі ўсім быць не абавязкова адказаў В. Я.,—але напісаць вершы павінен умець кожны, літаратурна адукаваны чалавек.

Пачалі пісаць амаль усе, і я ў тым ліку

Тэрмін быў дадзен, здаецца, двухтыднёвы...

— Аб чым-жа пісаць,—вось першае пытаньне самому сабе і таварышом, якім я расказаў аб гэтым дзівосным заданьні.

— Пішы аб тым, што цябе больш за ўсё хвалюе... — параілі мне таварышы...

— Добра, падумаў я,—а калі мяне хвалюе тое што мала хвалюе іншых грамада да якой я належу, маіх чытачоў хаця-б уяўляных. Значыцца з усіх хваляваньняў, самых рознастайных, трэба выбраць такое, якое было-б ня толькі маім хваляваньнем, але і хваляваньнем грамадзкім, асабліва вострым у такісьці, дany момант...

У той пэрыод найбольш хвалюючай падзеяй быў голад Паволжжа.

Гэта падзея хвалявала ня толькі кожнага па тыйца і комсамольца (а я быў і тым, і другім), але і любога працоўнага.

Значыцца, трэба пісаць аб паволскім голадзе.

І я напісаў доўгія вершы—„Слово о Поволжье“. Доўгія таму, што пачаўшы іх пісаць, доўга ня мог супыніцца. Здавалася, што ўсё, што ў час пісаньня лезе ў галаву, трэба абавязкова зарыфмаваць. Здавалася, што кожны эпітэт. вобраз, славесны зварот, які прыходзіць у даную хвіліну, трэба абавязкова ўставіць у верш, інакш. моў, гэты эпітэт, вобраз—прападуць задарма.

Шкада было страты такіх „каштоўнасьцяй“...

Трэба зазначыць, што падобная жаласьць уласьціва амаль усім пачынаючым пісьменьнікам, таксама, як і цяга к пісаньню доўгіх твораў. І гэта зразумела. Адсутнасьць майстроўства і пазнаньня сакрэту формы робяць кароткасьць занадта цеснай для таго, каб у межы яе ўліць „усё, што накапілася“. Абавязкова ўсё—і ніяк ня менш,..

Ітак—напісаў я „Слово о Поволжье“

Як пісаў?

Пісаў, горача, бязупынна, два дні ўзапар.

Пісаў, чапляючы страфу за страфой

Дапісаўшы да канца, запытаў сябе не без падставы; а чаму іменна тут—канец? Можна-ж з тым-жа посьпехам і далей працягваць. Але рашыў далей не працягваць, каб ня было занадта доўга.

Напісанае амаль што не выпраўляў не перарабляў, каб не пакрыўдзіць гак званае натхненьне, плодам якога я лічыў гэта самае „Слово о Поволжье“.

Увогуле, напісаў вельмі дрэнныя сымболісцка-кавальскія вершы.

Але вершы былі зроблены па модзе:—шмат вобразаў, замест поўнагучнае рыфмы, абавязкова бязгучны асонанс, затым—добры тузін алітэрацый і г. д.

Чаго варты адзін пачатак:

„Молоткамі падают подковы
На станкі проселочных дорог“...

Здавалася, што гэта вельмі добра: вобразна і па-пролетарску. Імчацца коні І, бачыце, падковы іх ног гэта—малаткі, а прасёлачныя дарогі—варштаты... Здорава зроблена па тагочасных рацэптах „Кузницы“, на сходы якой і часам хадзіў. Між іншым, падобная вобразнасьць—бязвыглядна і бязгрунтоўна. Ні з якога боку прасёлачная дарога на варштат не падобна. Падковы таксама—ні зрокава, ні як-небудзь інакш—не напамінаюць малаток. Да таго-ж нідзе малаткі на варштаты ня падаюць.

Мне гэта было дасканала вядома. Але—напісаў-жа. І некаторыя з „Кузнецов“, якім я чытаў вершы аб Паволжжы, хвалілі асабліва гэтыя надуманыя радкі:

— Вось правільная структура вобразу! Вобраз добры, калі ў ім працоўны процэс праламляецца... („Процэс—гэта тое, што малаткі падаюць!)

І я, падобна многім з іх, „кузнецов“, спачатку так вось, мэханічна праламляў „працоўны процэс“...

У вызначаны дзень В. Я. Брусаў, скрыжаваўшы рукі на грудзёх, прыняў парад вершаў на сваім сэмінары. Трэба заўважыць, што ў той час у ВНУ шмат яшчэ вучылася буржуазных дачок і сынкоў, а на літаратурным аддзяленьні іх чамусьці больш усяго было. Поэтычны сэмінар быў на 90 проц. з вельмі „кисейных“ паненак і вельмі аксамітных дэгэнэратыўных кавалераў. Комуністых і комсамольцаў у сэмінары чалавекі тры было, З іх—я і Малахаў. І вось—адзін за адным—узьнімался на катэдру вершы. Вершы—аб герцогу, аб гейшы, аб кімано, аб аднаногім жураве, аб бананах. Сынгапуру, аб хаджэньні Хрыста па водах, аб страўсавых яйках і аб профэсары Нізэвсттэры...

Вершы—чысьценькія, гладзенькія—прыгожанькія.

Амаль няма да чаго прыдрацца.

І Валеры Якаўлевіч не прыдзіраўся.

Пасьля прачытаньня кожнага, ён ківаў галавою і гаварыў сваім асобым халодна-уважлівым голасам.

— Ну, вось... правільна... Гэта сапраўднае рондо...

Ці:

— Нічога... Цікава правільнае чаргаваньне дактылічных і пэонічных канчаткаў.

І яшчэ штосьці ў гэтым родзе...

Я заняў часу больш усіх.

З вялікім патосам крычаў я аб пажарах і сьмерцях, аб голадзе—рабаўніку „С кистенем в морщинистой руке“, аб дапамозе Паваложжу хлебам, аб тым, што ў Паваложжы патрэбна:

„Захлестать скучающее поле
Золотыми прыгоршнями ржи,
Что-б взрастить поволжское приволье
Воскресить угаснувшую жизнь!...“

І—я меў нечуваны посьпех.

Посьпех. у Брусава. Ён сказаў, праўда, што тэхнічных хібаў у мяне больш, чым у другіх, што мая поэма—зусім не поэма, але я ўсёткі—поэта...

— „У таварыша... Я запамятаваў прозьвішча... Так, у таварыша Жарава ёсьць грамадзкі пульс, ёсьць жыцьцё, ёсьць поэтычны тэмпэрамант... У яго многа падстаў прававаць над сабою ўсур'ёз...“

Такім быў прысуд Брусава.

Ён і зьявіўся для мяне рашаючым штуршком у далейшай рабоце у поэзіі.

Александр Жаров

КОМСАМОЛ—ПРЫМАЙ НАРАД

Пастанова

Сакратарыяту ЦК ЛКСМБ ад 23—IX-31 г. па пытаньню адозвы саўгасу „Комсамольская праўда" аб барацьбе за вырашэньне проблемы жывёлагадоўлі

1. Сакратарыят ЦК ЛКСМБ ухваляе ініцыятыву газэты „Комсамольская праўда" і саўгасу „Комсамольская праўда", высунуўшых у барацьбе за павышэньне таварнасьці сьвінагадоўлі баявы лёзунг: „Тона мяса з аднаго апаросу у шасьцімесячным узросьце", які мобілізуе ўсю комсамольскую організацыю на хутчэйшае выкананьне адозвы ЦК і СНК аб развіцьці соцыялістычнай жывёлагадоўлі.

2. Лёзунг: „тона мяса з аднаго апаросу ў 6-месячнага ўзросту" зьяўляецца зусім рэальным і ажыцьцявімым. Таму сакратарыят прапануе ўсім комсамольскім організацыям на аснове вопыту саўгасу „Комсамольская праўда" (матэр'ялы зьмешчаны у „Комсамольскай праўдзе" за 2—IX-31 г.) распрацаваць конкрэтныя мерапрыемствы ў барацьбе за тону мяса з апаросу, выходзячы з умоў свайго раёну, саўгасу, колгасу фэрмы.

3. Адзначаючы, што да гэтага часу рад комсамольскіх організацый не ўключыліся па-баявому ў правядзеньне абвешчанага ЦК КП(б)Б ударнага двухмесячніка жывёлагадоўлі, сакратарыят ЦК прапануе ўсім організацыям і ячэйкам жывёлагадоўчых саўгасаў, колгасаў і фэрм уключыцца ва ўдарнае правядзеньне двухмесячніка, паклаўшы ў аснову сваёй работы мерапрыемствы, якія выпрацаваны штабам пры ЦК КП(б)Б. Разам з гэтым сакратарыят прапануе усім РК і ячэйкам заўзята уключыцца ва ўсесаюзны конкурс, абвешчаны „Комс. праўдай" па барацьбе за ажыцьцяўленьне лёзунгу: „Тона мяса з апаросу ў шасьцімесячным узросьце".

4. Прапанаваць Аршанскаму РК ЛКСМБ у пяцідзённы тэрмін выканаць сваю пастанову аб выпуску ні 10 комсамольцаў у саўгас „Ком. праўда" для ўмацаваньня працы ячэйкі.

5. Выклікаць украінскую комсамольскую організацыю на соцыялістычнае спаборніцтва ў барацьбе за тону мяса з аднаго апаросу у шасьцімесячным узросьце". Даручыць тав. Бургану к паступнаму сакратарыяту ЦК распрацаваць проект соцдагавору, прадставіўшы яго на зацьверджаньне.

6. Газэце „Чырвоная Зьмена" шырока папулярызаваць вопыт працы саўгасу „Ком. праўда", мобілізаваць увагу ўсёй комсамольскай організацыі на ажыцьцяўленьне лёзунгу: „Тона мяса з апаросу у шасьцімесячным узросьце".

Змагацца з бальшавіцкай упартасьцю

Цэнтральны Камітэт Партыі і Савет Народных Камісараў далі досыць яскравыя наметкі практычнага ажыцьцяўленьня пляну развіцьця жывёлагадоўлі. Паводле пляну 1931 году павесці ў БССР лік буйнай рагатай жывёлы да 1942 тыс. галоў, у тым ліку: кароў 1200 тыс. галоў, сьвіней 2710 тыс. (з іх свінаматак 815 тыс.) птушак 3560 тыс. і кролікаў 50 тыс. шт. Прычым значная колькасьць гэтага стада павінна быць сконцэнтравана ў соцыялістычным сэктары.

Ужо больш як паўтара месяца назад выдана гэтая важнейшая пастанова, але нажаль, ажыцьцяўленьне вельмі марудна, у ятыя тэмпы ў развіцьці жывёлагадоўлі ні ў якой меры не задавальняюць патрабаваньні краіны.

Чаму-ж гэтак здарылася? Таму, што у радзе месц яшчэ сустракаюцца опортуністычныя рагаткі, недаацэнка і спадзёўка на самацёк, а часамі і патураньне кулаку. Політычнай сутнасьці, якую набывае проблема развіцьця жывёлагадоўлі, шмат хто не ўяўляе. Указаньні і дырэктыў шмат. Зараз патрэбна іх толькі выконваць.

ЦК КП(б)Б канстатуючы у сваёй пастанове не здавальняючыя тэмпы работ, абвясьціў двухмесячнік барацьбы з прарывамі ў жывёлагадоўлі. Каб пасьпяхова выканаць пастаўленыя задачы, патрэбна бальшавіцкая упартасьць і настойлівасьць у штодзённай рабоце кожнага працаўніка на месцах.

Ператварыць двухмесячнік у суцэльны паход за жывёлу. Правесьці яго пад лёзунгам 100 проц. выкананьня вытворчых заданьняў 1931 году.

Поўнасьцю скончыць будаўніцтва збор, сьвінарнікаў, птушнікаў, кралікатнікаў і сілосных установак.

Датэрмінова скончыць плян укомплектаваньня саўгасаў і жывёлагадоўчых таварных фэрм і здаць поўнасьцю і ў тэрмін таварную продукцыю.

Забясьпечыць увесь гурт жывёлы кармамі. Асаблівую ўвагу ў сучасны момант зьвярнуць на ўборку другога ўкосу і закончэньне сілосаваньня.

Правільна організаваць працу і поўнасьцю ліквідаваць абязьлічку. Канчаткова перавесьці жывёлагадоўчыя гаспадаркі на зьдзельную прэміяльную аплату працы, укараняючы соцыялістычныя мэтоды соцспаборніцтва і ўдарніцтва. Правільна і рацыянальна расставіць сілы і сродкі.

Змагацца з падзежам жывёлы. Ліквідаваць эпізоотыі на аснове поўнага правядзеньня зооветмінімуму.

Правесьці як належыць асеньнюю злучную кампанію: ні адна матка (стаўок) не павінна мець прагулу.

Дабіцца, каб кожны сельсавет, саўгас, колгас, кожны колгасьнік і колгасьніца падрабязна ведалі аб тых практычных задачах, якія пастаўлены перад імі партыя і ўрад. Патрэбна шырока разгарнуць у час двухмесячніка соцыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва паміж раёнамі, колгасамі і колгасьнікамі і колгасьніцамі, выяўляючы лепшыя ўзоры работы і пераносячы іх у другія саўгасы і колгасы.

Рачыцкі. (БЕЛТА).

З манэўраных палёў РСЧА і манэўраў СПА

Разам з Чырвонай будзем ахоўваць рубяжы савецкіх меж

Пролетарская сталіца Менск—па-ўдарнаму сустрэла манэўры СПА

Падрыхтоўчая работа як да манэўраў РСЧА, так і СПА выклікала новую хвалю энтузіязму рабочых і працоўных мас гораду і вёскі. Энтузіязм выражаецца ў выкананьні і перавыкананьні прамфінпляну трэцяга кварталу, у падрыхтоўцы да сустрэчы чацьвертага кварталу у росьце соцспаборніцтва і ўдарніцтва, прыліве ў партыю і ў комсамол, дадатковай падпісцы на пазыку.

Асаблівая ўвага ў падрыхтоўцы да абароны павінна і надалей быць аддадзена вывучэньню тэхнічных сродкаў абароны.

Менск да манэўраў СПА

Пасты і дазоры „Чырвонай Зьмены" даносяць

* 22 верасьня менская рымарная фабрыка імя 1-га мая, дзякуючы ўдарнай рабоце рабочых і работніц пад кіраўніцтвам партыйнай ячэйкі, датэрмінова выканала прамфінплян 3-га кварталу.

Комсамольскі цэх выканаў прамфінплян на 102,8 проц.

Прытман.

* З 22 верасьня завод „Камунар" абвешчаны на ваенным стане. Заняты ўкамандах Асовіяхэму рабочыя не разыходзяцца па дамох.

Пасьля работы 23 верасьня быў праведзен мітынг супроць фашысцкага тэрору ў Польшчы.

Заняткі каманд Асовіяхэму праходзяць узорна з 100 проц. наведваньнем

У час начной трывогі выпушчаны тры інформацыйныя бюлетэні.

Падрыхтоўка да манэўраў, як РСЧА, так і СПА, увязваецца з выкананьнем прамфінпляну. 57 чал. закантрактаваліся за заводам да канца пяцігодкі.

Праведзена дадатковая падпіска на пазыку „5-годка ў 4 гады" на суму 7846 руб.

Пусман.

„Кацялок выдаў вас, таварышы"

Першая рота №-скага стралковага палка праводзіць начны марш. Ціха і стройна крочаць байцы. Ні слова, ні гутаркі.

—Эх, пакурыць-бі! прашаптаў адзін з байцоў.

—Нельга, Іваноў!—сур'ёзна адказалі таварышы—Курэньнем ты можаш выдаць усю нашу роту.

—Дык гэта ня та... проста... ам...

вед... курыць нельга ў начным маршы,—вінавата агаварваўся Іваноў.

Зноў ішлі ціха, прыслухоўваючыся...

Але вось непадалёк дарогі, па якой ішла рота, зьвякнуў чырвонаармейскі кацялок. Байцы павярнуліся, зірка пагдядаючы ў той бок.

—Праціўнік..—ціха пранясося па ўсей калёне.

А ў кустох з боў зьвякнуў кацялок і затрашчалі галіны.

Камроты хутка падаў каманду абкружыць падазронае месца. Байцы рынуліся у бок ад дарогі.

Начную цемру і ціш прарэзалі алмазныя стрэлы з ... інтоўак. Але ўжо было позна. Нечаканым налётам наша рота палявіла „праціўніка".

Пак камроты асьвятліў электрычным ліхтарыкам сарамлівыя твары „праціўнікаў", а нехта з нашых байцоў кінуў рэпліку.

—Кацялок выдаў вас, таварышы!

Чырвонаармеец С. Семашка

На манэўровых палёх мацнее сувязь працоўных з чырвонай арміяй

Раён. манэўраў. 23-IX (спецкор БЕЛТА). Зараз праходзіць трэці этап манэўраў. Байцы і камандзіры вырашаюць складаныя задачы, правяраюць на практыцы сваю летнюю вучобу.

Але, разам з асноўнай задачай—баявой вучобай, увесь склад манэўруючых часьцей Чырвонай арміі прымае актыўны ўдзел і ў рабоце мясцовых організацый, дапамагаючы ім выконваць асеньнія сельска-гаспадарчыя задачы.

На прывалах і начоўках байцы, палітработнікі і камандзіры організуюць сходы, гутаркі з колгасьнікамі і бядняцка-серадняцкай часткай аднаасобнікаў вёскі.

Праведзеная работа дала значныя вынікі.

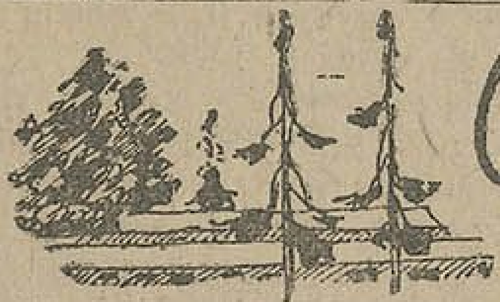
Выказваючы сваю бязьмежную любоў да Чырвонай арміі, колгасьнікі і бядняцка-серадняцкая частка вёскі організоўвае вялікія чырвоныя абозы. Часта можна бачыць, як да здатачных пунктаў сьцякаюцца абозы ў 75, 90 і 140 падвод, як было ўчора.

Часта чырвонаармейцы сваімі пераконваючымі словамі даводзілі сялянам, што шлях бедняка і серадняка ляжыць толькі ў колгас.

За апошнія дні ў раёне, дзе праходзіць трэці этап манэўраў, у адной вёсцы, ня меўшай колгасу, організаваўся колектыў з 15 гаспадарак.

Новыя колгасьнікі назвалі свой колгас імем Чырвонай арміі.

Сярод хвоек і задуменных прысадзістых дубоў

Няпрыветна хмурыцца шэры верасень. Неба зацягнута вялікімі чорнымі хмарамі, нібы чароўнаю коўдрай. Раве разьюшаны вецер, налятае на будынкі, на дрэвы Выскубне клок саломы са страхі, падхопіць жменю пожоўклых лісьцяў і раскідваючы, нясе за сабою. Наскочыць на тэлеграфныя слупы, з страшэннай сілай разаб'ецца аб моцны дрот, пакідаючы за сабою толькі яго піскілвы сык.

Навыперадкі па небе бягуць шаравата-чорныя воблакі. Надворе плюецца бязупынным дажджом.

— Эй, Гонар! Пайшоў, Гонар!—выкрыкваў фурман. Прыгожы, рослы конь, як бы зьлякаўшыся воўчага выю храпеў, нацягваў сільней гужы і даваў такі ход, што воз трасься нібы рэшата, жадаючы высеяць сваіх пасажыраў.

— О, Гонар! Гэта прыгажэйшы конь Аршаншчыны, лепшы бягун. Гадуем яго для Чырвонай арміі—паблісквяючы маленькімі вачыма заўважыў фурман

Надышла густая, чорная ноч. Таемна шугацеў верхавінамі лес, напаўняючы начную ціш працяжным гоманам

Выехалі з лесу на поле. Яшчэ шпарчэй пабег наш конь, нібы апраўдваючы перад намі сваю надзвычай удалую назву „Гонар".

Здалёк, наперакор ветру, данесьліся мэлёдычна пявучыя гукі галасістае гармонікі.

— Гэта саўгасьнікі пасьля працы адпачываюць, — ляніва кінуў фурман Якуб, углядаючыся ў начную цемру.

„...Вельмі рана мы ўстаем
І карміць сьвіней ідзем!!!

Уяжджаем на прасторны саўгасны двор. Нас сустракае, вітаючы брэхам, вялікі сабака „Маршок" і ублячецца ў начы глухі хрукат сьвінога стада.

Вялізарнейшы сьвінасаўгас Аршаншчыны „Дзедзелава" раскінуўся ў 8 кілёметрах ад станцыі Стайкі, паміж смалістых хвоек і задуменных прысадзістых дубоў.

Чэрвень, 1918 год. 25 бядняцкіх гаспадарак пачалі жыць і працаваць па-новаму. Але справа новая, праца спачатку ня клеілася, ня было організаванасьці і дысцыпліны...

З таго часу мінула 13 год.

Шмат што зьмянілася ў саўгасе. Зьмянілася яго жыцьцё і гаспадарка, зусім зьмянілася сыстэма працы—уведзены новыя соцыялістычныя мэтоды, новае тэхнічнае ўзброеньне.

Яшчэ ня так даўно сьвінасаўгас „Дзедзелава" па рабоце і іншых гаспадарчых паказчыках быў на апошнім месцы—кандыдатам на чорную дошку. У саўгасе панавала безгаспадарчасьць, зьвілі сабе моцнае гняздо шкоднікі.

Летась саўгас застаўся зусім без кармоў,—расказвае старэйшы саўгасьнік Якуцін Аніська,—віка пагніла на полі. Пагражаў голад.

— Сьвіней было тады ўсяго 573 галавы. Трымалі іх на дварэ,—перабівае яго Мікола,—або ў старых, разваленых хлявох, у гнаі і брудзе. Сьвінарнікаў не будавалі.

— А пра парасят нешта запамяталі?—нездаволена лепшая сьвінарка-ударніца Беразень Марыля.—Запаміталі, як яны бесчалавечна глуміліся? 86 проц. было адыходу.

— Працавалі раней у нас, расказвае Беразень Мікола,—хто як хацеў. Хто на працу выходзіў, а хто на печы сядзеў. Дысцыпліны аніякай.

— Ды і ніякага соцспаборніцтва, ударніцтва і новых мэтодаў працы наш саўгас ня ведаў. Працавалі пастарынцы,—дадае старшы сьвінар Сурвіла Стась.

Так было толькі 10 месяцаў назад. Гаспадарка саўгасу шкодніцкай рукою старога кіраўніцтва вялася да развалу, да пагібелі. Клясавы вораг імкнуўся зруйнаваць саўгас.

Старое кіраўніцтва зьменена. Дырэктарам саўгасу прызначан стары партыец Прохараў, яго намесьнікам рабочы-вылучэнец Крусьціпсон і зоотэхнік—малады энэргічны, адданы сваёй справе комсамолец Несьцераў Алесь.

— Дамо дзяржаве сотні тон сьвініны, выканаем плян комплектаваньня,—упэўнена заявілі яны.

— Разбураны саўгас ператворым ва ўзорны гігант.

І сапраўды саўгас стаў узорным. У саўгасе каля 1000 га зямлі. працуе 140 рабочых, пабудавана 10 новых вялікіх сьвінарнікаў, пагалоўе сьвіней даведзена да 1510, адыход маладняка зьменшан з 86 проц. да 10-11 проц., здадзена дзяржаве 280 адкормленых сьвіней.

Пушчана ў ход лесапілка, млын. Шырока разгорнута будаўніцтва сьвінарнікаў, жылых дамоў. Адрамантаваны інвэнтар, узьнята працоўная дысцыпліна, шырока ўжываюцца соцыялістычныя мэтодаты працы. Ліквідавалі абязьлічку, увялі зьдзельна-прэміяльную аплату працы, рэгулярна праводзяцца вытворчыя нарады, выдаецца насьценгазэта „Мясны варштат".

Лепшыя з лепшых. Іх 7 чалавек. Беразень Марыля, Сурвіла Стась, Брязгунова Тадора, Барышова Тацяна, Беразінскі Віктар, Броўка Дар'я, Беразень Мікола.

Сем лепшых сьвінароў, сапраўды цэнтральныя фігуры соцыялістычных сьвінарнікаў, сем лепшых барацьбітоў за пагалоўе і мяса.

Ідзем праз сьвінарнік-матачнік падсосна-супароснага цэху.

Чысьцюткія, сытыя сьвіньні, добрадушна хрукаючы, высоўваюць свае сьлізкія насы з ружовымі пятакамі, як-бы выказваючы падзяку за чысты цёплы хлеў і добры догляд.

— Вось тут,—паказваючы на прасторныя чыстыя станкі зазначае зоотэхнік,—у нашым саўгасе сконцэнтравана лепшае матачнае пагалоўе Беларусі.

І сапраўды 313 лепшых матак і 25 заводзкіх хракоў упрыгожваюць сьвінарнікі саўгасу, зьяўляючыся каштоўнейшымі жывымі экспонатамі паўаратысячнага сьвінога гурту.

Сьветлыя сьвінарнікі, нормаваае карменьне, чысьцюткія станкі і сьвіньні.

Зойдзеце на сьвінарнікі досьвіткам, або позьняю ноччу—заўсёды вы знойдзеце там ударнікаў-сьвінароў. На іх ускладзены адказьнейшыя задачы: карменьне, правільнае ўтрыманьне сьвіней, догляд і гадоўля маладняка, на іх ускладзена вялізарнейшая па свайму гаспадарча-політычнаму зьместу задача—даць буйным рабочым цэнтрам тысячы тон добраякаснай сьвініны.

Сваю задачу яны з гонарам ажыцьцяўляюць. Саўгас звыш нормы ўжо здаў дзяржаве 24 кормленыя сьвіныя тушы.

Рабочыя саўгасьнікі абавязаліся даць тону мяса з аднаго апаросу у 6-месячным узросьце, і гэтага яны ўпарта дабіваюцца.

Тона мяса з аднаго апаросу ў 6-месячным узросьце—гэта фініш іх упартай барацьбы за мяса, за добрую таварную сьвіньню.

— А сьвінары—гэта не сьвінары, а проста золата! З гэткімі сьвінарамі, якія ўсім сэрцам аддаліся справе соцыялістычнай сьвінагадоўлі, якія любяць сьвіньню, хварэюць за яе, за кожнае парасё, лёгка і люба працаваць

— Проста працаваў-бы і працаваў-бы без адпачынку,—кідае на хаду малады зоотэхнік комсамолец Несьцераў.

Але аб іх—у другі раз.

Віт. Сідарук.

У бой за 500 і 350.000

ПОЛАЦКАЯ КОМСАМОЛІЯ ШТУРМУЕ БЕЗДАРОЖЖА

АДПРАЦОУКАЮ ТЫСЯЧ ПРАЦАДЗЁН КОМСАМОЛ ПОЛАЦКУ РЭАЛІЗУЕ ПАСТАНОВУ ЦК ЛКСМБ

НІВОДНАГА ДЭЗЭРТЫРА З ДАРБУДАЎНІЦТВА

Удзел комсамолу ў будаўніцтве дарог павінен перш за ўсё выразіцца ў ліквідацыі „вузкіх“ месц будаўніцтва. Адным з такіх „вузкіх“ месц на гэтым вучастку зьяўляецца недахоп рабочай сілы. Асноўныя задачы комсамолу ня толькі выканаць кантрольныя лічбы мобілізацыі, але і (праз організацыю масавых мерапрыемстваў. суботнікі і г. д,) фарсаваць будаўніцтва дарог.

Прыклад бальшавіцкай опэрацыйнасьці ў гэтай працы паказала комсамолія Полацку, па ёй павінны раўняцца комсамольцы Бялыніцкага. Сьмілавіцкага і іншых раёнаў.

Побач організацыяй масавай працы патрэбна павесьці рашучую барацьбу з дэзэртырствам мобілізаваных комсамольцаў, прымаючы рашучыя меры, аж да выключэньня з комсамолу паасобных злосных дэзэртыраў.

Ні на хвіліну ня трэба забываць, што ад будаўніцтва дарог зараз у значнай ступені залежыць далейшае будаўніцтва соцыялістычнай гаспадаркі, а гэта значыць, што комсамол павінен зьвярнуць асаблівую ўвагу і ўзмацніць свой удзел у дарожным будаўніцтве.

Пуцёўка ўсесаюзнага старасты будзе выканана

Полацак (па тэлеграфу). Згодна пастановы Полацкага РК ЛКСМБ кожны комсамолец павінен адпрацаваць на дарожным будаўніцтве 3 дні. Увогуле, па ўсёй організацыі гэта складае 12000 рабочых дзён, а ў пераkладзе на кубамэтры 50.000 кубмэтраў земляных работ.

На 22-IX-31 г. шляхам суботнікаў адпрацавалі 2400 рабочых дзён. Бесьперабойнасьць у выхадзе на працу комсамольцаў на працягу ўсяго сэзону забясьпечана. Пуцёўка ўсесаюзнага старасты будзе выканана.

РК ЛКСМБ

Гэроі „больш важных“ спраў

Сьмілавічы. У Сьмілавіцкім сельсавеце Пухавіцкага р-ну барацьбы за добрую дарогу яшчэ не адчуваецца. Комсамольскія ячэйкі сельсавету яшчэ ня ўключыліся ў месячны штурм бездарожжа. Сакратар ячэйкі саўгасу „Серп“, арцелі „Чырвоная ігла“ лічыць, што ёсьць больш важныя справы.

Ячэйка нічым конкрэтна не ўдзельнічае ў рамонце дарог.

Комсамольцы павінны неадкладна ўзяцца за выкананьне тых конкрэтных заданьняў, якія пазначаны ў аб'ектах удзелу комсамолу ў барацьбе з бездарожжам“.

Калючы

Да ведама РСІ

Аб плянах, тэмпах і людзях

... Уявеце сабе вялізарны размах дарожнага будаўніцтва і пасьпяховае выкананьне яго плянаў. Гэта сетка нерваў, якія зьвяжуць экономічна-культурнае жыцьцё раён у БССР. Нашы колгасы і сельска-гаспадарчыя фабрыкі будуць зьвязаны з фабрыкамі і заводамі трактароў, комбайнаў з асяродкамі навукі і тэхнікі.

Ды ці варта гаварыць аб тым, якія зьмены ўтворыць пасьпяховая пракладка дарог.

Ці знойдуцца людзі, якія будуць адмаўляць усё гэта. Ці знойдуцца людзі, якім трэба даводзіць значэньне добрай дарогі ў нашай экономіцы?

На вялікі жаль, такія людзі ёсьць.

Чытач мо' хоча фактаў? Калі ласка,—чытайце.

„14—IX-31 г.—Глускі райколгассаюз катэгорычна адмовіўся даць рабсілу з сваіх колгасаў і саўгасаў на дарожнае будаўніцтва. Плян будаўніцтва дарог зрываецца“.

„13—VIII-31 г.—Стара-Дарoскі Райколгассаюз катэгорычна забараніў вярбоўку 0,3 проц. рабсілы колгасаў на дарб даўніцтва“.

А вось яшчэ адзін факт паводзін раённых кіраўнікоў:

„Рагачаўскі РВК, РК КП(б)Б і РК ЛКСМБ, калі да іх зьвярнуліся нашы супрацоўнікі (піша Галоўдартранс), заявілі: „у нас няма ніякіх дырэктыў і пастаноў аб праводзеньні абвешчанага штурму з бездарожжам“. Зараз на станцыю Рагачоў прывезена 17 вагонаў каменю. Рабсілы няма. Камень не выгружаецца. Умацоўка засыпанага маста затрымоўваецца...“

* * *

У маленькім артыкуле цяжка прывесьці ўсіх фактаў, якія ёсьць у нашым распараджэньні, аб опортуністычных адносінах да будаўніцтва дарог. Але лічым, што такія адносіны паасобных організацый і іх кіраўнікоў патрабуюць рашучага ўмяшаньня ЦКК РСІ.

Пятрусь Скобаў.

Прыцягнуць да адказнасьці дэзэртыраў

Бялынічы. З комсамольскіх ячэек Цяцерынскага сельсавету Бялыніцкага раёну мобілізавана на дарожнае будаўніцтва 30 комсамольцаў. Але мобілізаваць. запісаўшы ў пастанову і прыступіць да самой працы, дзьве рэчы процілеглыя.

Да гэтага часу з ячэйкі Цяцерынскага колгасу ніводзін комсамолец ня выехаў на працу, праўда, з астатніх ячэек мобілізаваныя на працу прыбылі, але праз два дні разьехаліся.

Комсамольцы Цяцерынскага сельсавету паказалі свой твар зрыўшчыкаў дарбудаўніцтва. Райком ЛКСМБ павінен прыцягнуць да адказнасьці комсамольцаў-дэзэртыраў.

В. Бурносаў

У новых умовах, кіраваць па-новаму

Ад кампаніі да сыстэмы!

За апэрацыйнае кіраўніцтва юнкораўскім рухам, за стварэньне пры кожным прадпрыемстве і ўстанове насьценгазэты або штодзёнкі

Не дапускаць ігнараваньня рашэньняў рабсельваенкораўскага зьезду

Асноўнаю задачай зараз зьяўляецца поўнае выкананьне пастановы ЦК УсеКП(б) аб перабудове рабселькораўскага руху, поўнае пераключэньне яго на конкрэтную дыфэрэнцыяваную барацьбу за асноўныя гаспадарча-палітычныя задачы, пастаўленыя партыяй, мобілізуючы і організуючы пад кіраўніцтвам партыі на ажыцьцяўленьне гэтых задач усіх рабочых, колгасьнікаў і бядняцка-серадняцкую масу вёскі.

Гэта абавязвае кожную ячэйку КП(б)Б, кожную ячэйку КСМ карэнным чынам пераключыцца на сапраўды ўдарныя рэйкі, дабіўшыся, каб ня было ніводнага прадпрыемства, саўгасу і калгаса, дзе-б рашэньні зьезду засталіся непрапрацаванымі.

Рад комсамольскіх організацый, як Пухавіцкая, Слуцкая нічога ня робяць для разгортваньня юнрабселькораўскага руху і ўзмацненьня нізавога друку. Комсамольскія організацыі кожнага прадпрыемства, саўгасу і колгасу павінны дабіцца, каб у кожным цэху, агрэгаце штодзённа выходзіла сьценгазэта. Організацыя штодзённых газэт павінна быць разгорнута ўдарнымі тэмпамі.

Кожная комсамольская ячэйка ў бліжэйшы час павінна дабіцца маладзёжных старонак у шматтыражках і ў тых пры насьценгазэтах, наладзіўшы сыстэматычнае кіраўніцтва імі.

Адной з галоўнейшых задач зьяўляецца таксама і спэцыялізаванае сыстэматычнае кіраўніцтва юнкоррухам, організацыя адзіночак-юнкораў ва ўдарныя брыгады.

Усе гэта баявыя задачы нашай штодзённай работы.

Рашэньні ўсебеларускага зьезду—у масы

Другі ўсебеларускі зьезд рабселькораў вынес рад конкрэтных прапаноў па разгортваньню рабселькораўскага руху і ўзмацненьню працы нізавога друку. Аднак, гэтыя пастановы не знайшлі належнага праламленьня ў радзе раённых партыйна-комсамольскіх організацый. Дрысенская комсамольская організацыя ў выкананьні рашэньняў зьезду яўна бязьдзейнічала. Толькі па запатрабаваньню выязной рэдакцыі „Чырвонай Зьмены“ бюро РК КСМ абгаварыла пытаньне аб конкрэтнай рэалізацыі пастаноў другога ўсебеларускага, пастаноў ЦК КП(б)Б аб узмацненьні нізавога друку і разгортваньні рабселькораўскага руху.

На бюро была вынесена пастанова, каб усе комсамольскія палітгурткі ў абавязковым парадку прапрацавалі вынікі рабселькораўскага зьезду. Акрамя гэтага, прыняты рад конкрэтных мерапрыемстваў для палепшаньня работы з юнкорамі і налаџваньня працы нізавога друку.

Для наладжваньня маладзёжных старонак вылучан член бюро РК, які адначасова павінен заняцца організацыяй юнкораўскіх брыгад.

Комсамольскія організацыі павінны ўключыць у свае пляны дзеяньняў, як адзін з адказнейшых вучасткаў работы, рэалізацыю рашэньняў другога ўсебеларускага.

Казлоў

Біць па недаацэнцы

Другі ўсебеларускі зьезд рабселькораў справядліва адзначыў: „Неадлучнай часткай працы павінна стаць работа з рабселькорамі і спэцыялізацыя кіраўніцтва імі“. Аднак, гэта ўказаньне некаторыя комсамольскія ячэйкі недаацэньваюць.

Комсамольская ячэйка Воршанскага Дорбудвучу яшчэ не прапрацавала на агульна комсамольскім сходзе вынікаў другога ўсебеларускага рабсельваенкораўскага зьезду. Ня прынята ніякіх крокаў па рэалізацыі пастановы зьезду. Насьценгазэта, хаця і пераведзена на „ільлічоўку“ але-ж толькі на паперы, бо заметкі не мяняюцца ўжо цэлы месяц. Комсамольская ячэйка не дабілася перабудовы працы насьценгазэты па-новаму, не зразумела, што газэта слаба асьвятляе тыя задачы, якія стаяць перад комсамольцамі і вучнямі, як будучымі кадрамі друку.

Нерэгулярны выхад насьценгазэты тлумачыцца тым, што комсамольская ячэйка і рэдкалегія не разгарнулі належным чынам растлумачэньня палітычнай сутнасьці і ролі нізавога друку. Ячэйцы КСМ неабходна наладзіць сыстэматычнае кіраўніцтва юнкоррухам, узмацніць работу насьценгазэты, вылучыўшы ў рэдколегію падрыхтаваных вытрыманых комсамольцаў.

Хайабусеў

Рабселькораўскім рухам ня кіруюць

Зусім дрэнна ажыцьцяўляюцца пастановы партыі аб узмацненьні нізавога друку ў Прошчыцкім сельсавеце, слуцкага раёну.

Насьценгазэта і пасьля зьезду выходзіць раз у месяц. У апошні час рэдколегія зусім распалася. Як партыйная, так і комсамольская ячэйкі гэтаму пытаньню не надаюць сур'ёзнай увагі. У большасьці колгасаў, насьценгазэты зусім не выдаюцца. Пастановы другога ўсебеларускага зьезду рабселькораў як у ячэйках КСМ, так і ў колгасах па сёньняшні дзень не прапрацаваны. Слуцкаму РК КП(б)Б і РК КСМ патрэбна зьвярнуць увагу на стан прапрацоўкі вынікаў зьезду і пастаноў нашае партыі.

Шпакоўскі

Стварылі ўдарную юнкораўскую

На сходзе комсамольскай ячэйкі бэтоннага заводу сувязі быў пастаўлен даклад аб сьвяткаваньні 17 МЮД'у. Там-жа на сходзе была організавана юнкорайская брыгада „Чырвонай Зьмены“—імя 17 МЮД'у з 10 чалавек юнкорбрыгады шасьцёра прынятыя ў члены КСМ. Брыгада прыступіла да практычнай работы.

Комсамольскаму колектыву сувязі належыць даць патрэбнае кіраўніцтва організаванай юнкорбрыгадзе.

Мазалеўская

Букініч — вінавайца зрыву падпіскі

Вуціўскі колектыў ЛКСМБ Цэрахаўскага раёну, зусім ня выпісвае і ня чытае газэты „Чырвонай Зьмены“.

У выніку опортуністычнай недаацэнкі колектывам КСМ у асаблівасьці сакратаром колектыву Букінічам распаўсюджваньня друку і поўнай бязьдзейнасьці ў гэтым напрамку, на сельсавеце выпісваецца толькі 5 экз. „Чырвонай Зьмены“. Комсамольскі колектыў недаацэньвае заманьваньня навічкоў і ўцягненьня іх у практычную працу.

РК ЛКСМБ павінен зламаць опортуністычную недаацэнку выпіскі і працы з „Чырвонай Зьменай“ забясьпечыўшы яе распаўсюджваньне сярод комсамольцаў і беспартыйнай моладзі.

Вока.

Інж. Вавілаў

Як будаваць і рамантаваць грунтовую дарогу

Пры пабудове дарог, пасьля выяўленьня напрамку дарогі, адбіваюць паласу адводу, шырыня якое ў закрытых мясцовасьцях—14 м, у лясістых—17 м.; для раённых дарог: у адкрытых—16 м. у лясістых. 21 м.

Вызначаная паласа адводу знаходзіцца цалкам у распараджэньні дарожных органаў, якія перад гэтым ачышчаюць палосы ад лясных дрэў, каменьняў і інш.

У сярэдзіне паласы адводу праходзіць земляное палатно, якое для грунтовых дарог зьяўляецца праежджай часткаю.

Шырыня палатна вызначаецца ў залежнасьці ад разраду дарогі: для сельскіх—6,60-7,50 мэтра: раённых—7,5-850 рэспубліканскіх—18,50-9,50 м.

Грунтовая дарога выгодна для праезду тады, калі яна сухая. А таму як пры пабудове, так і пры рамонце такіх дарог трэба перш за ўсё зьвярнуць увагу на адвод вады, як ад праежджай часткі дарогі, так і ад самага яе палатна.

Адвод вады

Адвод вады дасягаецца: а) з праежджай часткі—шляхам наданьня палатну папярэчнага профілю пэўнай вышыні, якая для грунтовых дарог павінна быць роўна 4-5 проц. б) з палатна-шляхам пабудовы бакавых і адводных канаў (тыпы канаў і папярэчныя профілі разасланы на месцы), значэньне якіх наступнае:

1) Не дапусьціць ваду з далёкіх сенажацяй да палатна дарогі: 2) прыняць ваду, якая сьцякае з праежджай часткі дарогі; 3) адвесьці ваду ў паніжаныя пункты ад палатна дарогі.

Вада з значаных канаў нахілам ад 0,3⁰/₀-1 проц. адводзіцца ў бок ад дарогі ў нізкія мясцовасьці.

Палатно дарогі ва ўздоўжным кірунку мае розныя ўхілы, ці спускі што ў значнай меры залежыць ад прыроднага профілю мясцовасьці.

З тае прычыны, што крутыя спускі небясьпечны для руху, а крутыя пад'ёмы цяжкі для ўсіх відаў транспорту і зьніжаюць процант карыснай яго нагрузкі—пад'ёмы і ўхілы ва ўмовах БССР павінны быць роўны 6-7 проц.

У тых выпадках, калі дарога праходзіць па роўнай мясцовасьці, палатно рабіць паземна ня раіцца (за выключэньнем дарог з балотным і пясковым грунтам), а неабходна палатну дарогі надаваць уздоўжны нахіл ня менш 0,3 проц. Інакш кажучы, на кожныя 100 мэтраў палатно дарогі павінна быць паніжана на 30 см.

Пэрыодычны рамонт

Пабудаваная грунтовая дарога тольгі тады можа быць добрай для праезду, калі яна пэрыодычна будзе рамантавацца і мець за сабой сталы нагляд.

Рамонт дарог месьціцца ў наступным:

а) Глыбокія ямы і выбаі на паверхні праежджай часткі дарогі неабходна вызваліць ад вады, капаючы дзеля гэтага адводныя раўчукі. Пасьля спуску вады, ямы і выбаі засыпаюць, калі яны няглыбокія, пяшчаным. і глiністым грунтам з моцнай утрамбоўкай.

Асноўнай пры гэтым павінна быць умова, каб месцы рамонту ні ў якім разе не ляжалі ніжэй паверхні праежджай часткі дарогі.

Аднавіць папярэчны і ўздоўжны профіль палатна дарогі шляхам падвозячы патрэбны грунт з бакоў і моцна ўтрамбоўваючы яго—задача лёгкая.

Адначасова з аднаўленьнем праежджай часткі дарогі, неабходна прыняць меры к таму, каб бакавыя адводныя канавы былі прачышчаны і мелі ўхіл да паніжаных пунктаў.

Калі для спуску вады няма канаў, дык іх неабходна пракапаць па баках палатна дарогі.

Ямы і выбоіны на паверхні палатна дарогі трэба засыпаць у перамежку з матар'яламі, якія паляпшаюць якасьць грунту.

Раіцца засыпаць: а) з дабаўкай буйнога пяску—у глiністы грунт; б) з дабаўкаю жарствы ў чорназёмны грунт, в) з дабаўкаю гліны—у пяшчаны грунт.

Засыпаныя ямы і калдобіны на паверхні палатна дарогі забясьпечваюць па ёй праезд. Таму неабходна пэрыодычна прасаваць палатно дарогі. Для гэтай мэты ўжываецца дарожны прас, ці звычайны брус. Прасаваць раіцца пасьля дажджу, калі палатно пачынае прасыхаць.

Нам. адказн. рэдактара С. АНІСАЎ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38. Тэлефоны: рэдактара—7-25, сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэл. № 903. ГОД ВЫДАНЬНЯ XI.

Друкарня імя тав. Сталіна.

Галоўлітбел № 599.